

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 550 din 25.10.2023

Dosar nr: 257/2022

Petiția nr: 2790/14.04.2022

Petent:

Reclamat: Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților

Obiect: petenta se consideră discriminată pe criterii de rasă, naționalitate, etnie, religie pentru că nu i s-a soluționat administrativ și juridic dosarul și nu i s-au acordat drepturilor care i se cuvin ca moștenitoare.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 2790/12.05.2022 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 3371/12.05.2022 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 31.05.2022 (filele 40-41 la dosar).

5. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere la dosar la data de 02.06.2022 și a comunicat acordul său privind soluționarea în lipsă a petiției (filele 12-14 la dosar).

6. Punctul de vedere al părții reclamate a fost comunicat petentului prin adresa înregistrată cu nr. 4922/14.07.2022, acordându-se acestuia un termen pentru depunerea de concluzii scrise (fila 73 la dosar).

7. Petenta a transmis concluzii scrise la data de 26.07.2022 (filele 74-76 la dosar).

8. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

9. Petenta sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare asupra sa, arătând că este cetățean austriac, având și cetățenie americană și are înregistrat domiciliul fiscal în România, aceasta achitând taxele și impozitele pentru proprietățile pe care le deține în România.

10. Petenta este unica moștenitoare a defunctului .., acesta fiind unicul supraviețuitor al familiei la data apariției Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989. Se arată că familia petentei face parte din categoria celor care au suportat consecințele nefaste ale regimului comunist și care a fost deposedată în mod abuziv în perioada anilor 1946 - 1948 de toate bunurile și proprietățile din România iar parte din membrii familiei au fost deportați în Siberia, alții fiind închiși în lagărele din România. Defunctul .. a formulat Notificările în baza Legii nr.10/2001, în termenul legal prevăzut de legea menționată și până la data decesului (16.11.2015) acesta a încercat să obțină restituirea proprietăților preluate abuziv de Statul Român, ulterior acest lucru fiind continuat de petentă în calitate de unică moștenitoare legală.

11. Petenta apreciază că reclamata Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților (ANRP), a săvârșit o faptă de discriminare asupra ei la data de 29.03.2022 deoarece a refuzat soluționarea administrativă și juridică a dosarului și acordarea drepturilor ce i se cuvin după mai mulți ani de procese, dovadă fiind cele 46 de dosare soluționate în ședința din data de 29.03.2022 peste numărul de înregistrare al dosarului petentei, *fără a lua în calcul și alte dosare soluționate anterior care au numărul de înregistrare și au fost depuse cu mult în urma dosarului acesteia cu nr.66724/cc.*

12. Petenta arată că a avut numeroase procese la instanțele din România, existând hotărâri judecătorești definitive prin care s-a constatat calitatea ei de persoană îndreptățită la acordarea de despăgubiri, valoarea despăgubirilor fiind stabilită de instanță. În urma proceselor avute, Autoritatea Pentru Valorificarea Activelor Statului a emis Decizia nr. 165/09.12.2019 și a înregistrat-o în februarie 2020 la secretariatul CNCI - Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, așa cum a dispus instanța de judecată, existând dosarul nr. 66724/CC, ce are ca obiect fostul imobil proprietatea familie .., cunoscut sub denumirea veche de "Fabrica de bere Luther", care după naționalizare a fost preluată de către fosta fabrică de bere Grivita, devenită după 1990 „Bere Grivița SA” și „Grivița Internațional SA”.

13. Se arată că Tribunalul București și ulterior Curtea de Apel București, în Dosar nr.18944/3/2016, au pronunțat Sentința Civilă nr.352/2017 - Tribunalul București și Decizia Civilă nr.365 A/06.03.2019 - Curtea de Apel București, hotărârea definitivă fiind următoarea: *obligă pârâta AAAS să înainteze Secretariatului CNCI decizia cu propunere de acordare a despăgubirilor în condițiile Legii nr. 165/2013 aferente unei valori a acțiunilor Fabricii de bere Luther (în număr de 577.800) de 82.312.606,12 Lei.*

14. Petenta arată că de la data depunerii deciziei, deși a formulat și cererea de soluționare cu prioritate în baza Legii nr.103/2016, care a fost aprobată în cursul anului 2020, aceasta a fost refuzată la soluționarea administrativă a dosarului considerând că motivele refuzului sunt pe criterii de rasă, naționalitate, etnie și religie. Deși, în audiența din data de 10 august 2021 la președintele ANRP, petenta a avut promisiunea că până la sfârșitul anului 2021 dosarul acesteia va fi soluționat și va fi emis primul titlul de despăgubire, nici până la această dată dosarul 66724/cc nu este soluționat, iar prin ultima adresă președintele ANRP îi răspunde generic că „dosarul va fi supus aprobării Comisiei la următoarele ședințe”, răspunsul fiind *același pe care l-a dat și în luna decembrie 2021.*

15. Petenta consideră că nu există nicio explicație cu privire la refuz în afară de discriminarea ei pe motive de etnie și religie, aceasta fiind cetățean austriac cu religie evanghelică, ceea ce face să fie discriminată în comparație cu cetățenii români de religie ortodoxă, fiind astfel privată de la soluționarea administrativă și juridică a dosarului 66724/cc și de la drepturile ce i se cuvin în baza dispozițiilor Legii speciale nr.165/2013.

16. Petenta apreciază că faptele descrise se încadrează în prevederile art. 10 lit a) și h) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată și solicită ca, pe lângă constatarea faptei de discriminare și aplicarea amenzii contravenționale, să se dispună obligarea ANRP să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii.

17. În susținerea celor afirmate în petiție, petenta a atașat la dosar următoarele înscrisuri pe care le constituie ca probe: hotărâri judecătorești definitive, Decizia nr.165/09.12.2019, adresa ANRP din data de 18.03.2021 privind aprobarea de soluționare cu prioritate a dosarului 66724/cc, ultimele petiții transmise la ANRP, răspunsurile ANRP către petentă, lista cu dosarele soluționate înregistrate peste nr.66724/cc, alte înscrisuri.

18. În concluziile scrise transmise la dosar, petenta, față de punctul de vedere comunicat de reclamată, arată că toate argumentele ANRP sunt generale și fără date exacte. După cum se afirmă, dosarul de despăgubire nr.66724/cc a fost constituit în baza Deciziei nr. 165/09.12.2019, care are la baza ei o hotărâre judecătorească definitivă din martie 2019, obținută după un proces început în anul 2017, ceea ce înseamnă că nu există niciun argument legal pentru care a fost tergiversată soluționarea dosarului nr.66724/cc, din ianuarie 2020 când a fost înregistrată Decizia nr. 165/2019 de către AAAS la CNCI și până în luna mai 2022.

19. Prin petiția nr.33080/RG/2020 s-a adus la cunoștința CNCI despre existența unei hotărâri judecătorești definitive la Dosar nr.66724/cc, a fost aprobată solicitarea și s-a dispus soluționarea cu prioritate, dosarul fiind dat în lucru din august 2020 iar de la această dată, dosarul a rămas în lucru până la ședința din 12 mai 2022 fără nicio explicație plauzibilă. În luna noiembrie 2021, după audiența din august 2021, petentei i s-a adus la cunoștință faptul că persoana ce a avut dosarul în lucru a intrat în concediu prenatal și dosarul va fi repartizat altei persoane.

20. Petenta apreciază că atitudinea „persoanelor din cadrul instituțiilor publice cu care s-a judecat s-a manifestat și în sălile de judecată, aceasta fiind nevoită să suporte indirect jigniri de genul „*respingeți acțiunea că antecesorii reclamantei au fost criminali de război și averea le-a fost confiscată.*”. În continuare, petenta consideră că acei angajați ai instituțiilor publice, fiind documentați sumar cu date de istorie au început cu jigniri nefondate încă din sălile de judecată și au continuat cu această ignoranță și nepăsare pentru finalizarea dosarului. Deși din decembrie 2021 a fost întreruptă orice comunicare cu ANRP - CNCI, atitudinea a fost aceeași, legătura telefonică a fost inexistentă cu cetățeanul iar din cauza pandemiei audiențele au fost limitate.

21. Petenta arată că, observând că practica este aceeași, fiind soluționate dosare peste numărul deținut de aceasta, a sesizat instituțiile statului și a prezentat probe, respectiv: Cancelaria Primului Ministru, Corpul de Control al Primului Ministru, Consiliul Național Pentru Combaterea Discriminării, Președintele CNCI și Ambasada Austriei la București.

22. În răspunsul primit din partea Cancelariei Primului Ministru în data de 21.04.2022, petentei i s-a comunicat poziția președintelui ANRP, conform căreia „*dosarul va fi soluționat în prima ședința a CNCI,*” ceea ce s-a și întâmplat, dosarul a fost soluționat în ședința din 12 mai 2022. Petenta apreciază că această tergiversare de aproape 2 ani, cu lungi insistențe și cu o hotărâre definitivă, timp în care erau luate alte dosare peste numărul ei, fiind soluționate cu prioritate, au fost finalizate deoarece aparțineau altor persoane de altă naționalitate, religie și altă orientare politică.

23. Petenta solicită aplicarea sancțiunilor legale considerând că faptele descrise în petiție se încadrează în prevederile dispozițiilor art.2 și art.10 din OG nr. 137/2000.

Sușinerile părții reclamate

24. Partea reclamată a depus la dosar un punct de vedere, prin care, față de motivul de discriminare invocat în petiție, arată următoarele:

25. Dosarul de despăgubire constituit în baza Deciziei nr. 165/09.12.2019 emisă de către Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului în favoarea doamnei .., a fost înregistrat la această instituție sub nr. 66724/CC.

26. Prin petiția adresată instituției înregistrată cu nr. 33080/RG/2020, petenta din prezenta cauză, a adus la cunoștință faptul că la dosar există o hotărâre judecătorească prin care a fost recunoscut dreptul de proprietate și, urmare a verificării celor semnalate, dosarul nr. 66724/CC a fost repartizat personalului de specialitate al Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, în temeiul art. 34 alin. 5 lit. (b) din Legea nr. 165/2013, în vederea soluționării acestuia.

27. Prin Decizia civilă nr. 365A/2019 pronunțată de Curtea de Apel București, rămasă definitivă și irevocabilă, instanța a obligat pârâta Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului să înainteze secretariatului Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor decizia cu propunere de acordare a despăgubirilor aferente unei valori a acțiunilor Fabricii de Bere Luther (în număr de 577.800) de 82.312.606,12 Lei.

28. Reclamata precizează că dosarul a fost repartizat în lucru unui consilier care ulterior și-a suspendat contractul de muncă cu Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și apoi, acest dosar a fost repartizat unui alt consilier de specialitate din cadrul ANRP, care în urma analizării documentelor existente a întocmit referatul ce conține propunerea de soluționare a dosarului nr. 66724/CC. Astfel, dosarul a fost supus atenției Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, fiind aprobată emiterea deciziei de compensare în cuantum de 82.312.606 puncte în favoarea doamnei ..

29. Se arată că, potrivit prevederilor art. 25 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 : *„Decizia de compensare emisă de Comisia Națională se comunică persoanelor îndreptățite, în termen de 45 de zile de la data emiterii și, prin urmare, decizia de compensare urmează a fi transmisă persoanelor îndreptățite în termenul prevăzut de Legea nr. 165/2013.”*

30. În concluzie, reclamata apreciază că, în ceea ce privește sesizarea petentei, nu se poate reține culpa Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor pentru pretinsa încălcare a principiului egalității și al nediscriminării prevăzut de art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 16 alin. 1 și 2 din Constituția României, a art. 34 alin. 5 lit. b) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare și a art. 2(1) și (3) coroborat cu art. 10 litera h și art. 26 (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

31. În susținerea celor menționate în punctul său de vedere partea reclamată a depus la dosar următoarele înscrisuri: Decizia nr. 165/09.12.2019, Decizia Civilă nr. 365A/2019 pronunțată de Curtea de Apel București (filele 64-72 la dosar).

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil

Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

Art. 2

„(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la speță

32. În fapt, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra petentei, aceasta relevând o situație la care a fost supusă, prin luarea unor măsuri diferite față de ea pentru neacordarea drepturilor cuvenite ca moștenitoare,

reclamata supunând petenta la un tratament discriminatoriu pe criteriile etnie, religie și naționalitate. Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un tratament diferențiat.

33. În drept, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

34. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

35. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr.137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus din cauza unui criteriu prevăzut de art. 2 alin. (1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului, ca motiv determinant, trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

36. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare

pe baza unui criteriu interzis (*a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16).*

37. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie, sex etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

38. Colegiul director, din analiza înscrisurilor depuse la dosarul cauzei reține că petenta declară că este de origine română, deține cetățenia austriacă având domiciliul fiscal în România și este de religie evanghelică.

39. Tatăl petentei a demarat, în baza legii, procedura pentru restituirea proprietăților deținute de familia acestuia pe teritoriul României, preluate abuziv în perioada 1946-1948. Petenta a continuat această acțiune în calitate de unic moștenitor al defunctului său tată, având la bază hotărâri judecătorești prin care s-a constatat calitatea ei de persoană îndreptățită la acordarea de despăgubiri.

40. În baza hotărârilor judecătorești rămase definitive, decizia AAAS a fost înaintată către CNCI în luna februarie 2020, petenta formulând o cerere de soluționare cu prioritate în baza Legii nr. 103/2016, care a fost aprobată în cursul anului 2020 însă dosarul acesteia nu a fost finalizat deși au fost soluționate un număr de 46 de dosare care sunt peste numărul de înregistrare al dosarului petentei.

41. Dosarul a fost repartizat unui consilier de specialitate ANRP care, în urma analizării documentelor, a întocmit referatul ce conținea propunerea de soluționare, acesta fiind supus atenției Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, fiind aprobată emiterea deciziei de compensare, decizie ce urmează a fi transmisă persoanei îndreptățită în termenul prevăzut de Legea nr. 165/2013.

42. Petenta a invocat criteriile etnie, religie și naționalitate, afirmând că a fost creată pentru ea o situație de inferioritate, de discriminare, care a generat un cadru ostil și degradant, având ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor recunoscute de lege, petenta considerând intenția instituției de a prelungi termenul de acordare a despăgubirii ca fiind nerezonabilă și una discriminatorie la adresa sa.

43. Petenta apreciază că în cazul ei s-a manifestat un tratament diferit prin aplicarea unor măsuri restrictive în ceea ce o privește, în opinia acesteia reclamata comițând o discriminare la adresa ei sub o justificare generică că dosarul a fost repartizat unui consilier care ulterior și-a suspendat contractul de muncă, scopul întârzierii fiind de a da o aparență legală unor acțiuni discreționare săvârșite de această instituție.

44. Criteriile enumerate de OG nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

45. Colegiul director apreciază că acele criterii identificate de petentă nu au stat la baza climatului dintre părți, presupus ostil, atitudinea instituției de a soluționa cu întârziere dosarul și cererea de despăgubire a petentei provenind dintr-o situație declanșată pe considerente legale în sensul că, tehnic și procedural, instituția nu a putut proceda în timp util la acordarea despăgubirii. Aspectele invocate de petentă în plângerea sa prezintă anumite inconveniente cu privire la modalitatea în care s-au desfășurat raporturile juridice cu instituția, precum și nemulțumirile legate de această acțiune a ANRP. Conform hotărârii judecătorești, dreptul de proprietate al petentei a fost recunoscut iar instanța a obligat AAAS să înainteze secretariatului CNCI decizia cu propunere de acordare a despăgubirilor aferente (...), dosarul fiind repartizat spre soluționare către ANRP. Decizia instituției a fost una de soluționare a dosarului iar acțiunea discreționară a acesteia pe motiv că petenta deține cetățenia austriacă și este de religie evanghelică nu se confirmă.

46. Din susținerile petentei nu reiese că sunt îndeplinite condițiile pentru existența unei discriminări pe criteriile etnie, religie sau naționalitate și nu rezultă existența unei legături de cauzalitate între criteriile invocate și fapta semnalată în sarcina părții reclamate. Petenta nu prezintă faptele concrete săvârșite de partea reclamată, care să permită dovedirea existenței unei discriminări pe criteriile invocate și nu se prezintă nicio situație care să poată fi comparată cu cea prezentată de petentă, în care instituția să fi aplicat un tratament diferit luând o anumită măsură asupra ei în considerarea criteriilor menționate. De asemenea, petenta nu arată nici legătura de cauzalitate dintre criteriile etnie, religie sau naționalitate și tratamentul discriminatoriu pe care l-ar fi primit din partea instituției reclamate pe motiv că aparține unei anumite religii sau că este cetățean austriac. Pentru a se crea o legătură de cauzalitate între măsurile luate de instituție și religia, naționalitatea sau originea petentei este necesar a se identifica care a fost modalitatea efectivă în care aceasta ar fi fost discriminată ori tratată într-

un mod diferit pe criteriile menționate, urmând a se dovedi existența unui astfel de tratament diferențiat.

47. În speță nu este identificat în mod concret în ce sens sunt îndeplinite condițiile unei fapte ce s-ar putea circumscrie prevederilor OG nr. 137/2000, republicată. Partea reclamată nu a urmărit în mod particular exercitarea unui comportament subiectiv asupra petentei, scopul acesteia fiind desfășurarea activității în bune condiții și respectarea întocmai a dispozițiilor aplicabile în domeniul său de expertiză. Măsurile demarate în cazul petentei nu au fost luate în raport de apartenența acestuia la o anumită religie, pe criteriul etnic sau naționalitatea acesteia ci s-au bazat pe caracterul situației, demararea procedurii de acordare a despăgubirilor având la bază o legislație acoperitoare și o procedură specifică.

48. Din acest punct de vedere se impune a se preciza că persoanele juridice, furnizorii de servicii, inclusiv instituțiile publice și autoritățile, trebuie să manifeste exigență și preocupare, având în vedere importanța respectării principiul nediscriminării. Or, aceștia trebuie să aibă în vedere această exigență pentru prevenirea oricăror posibile comportamente discriminatorii deoarece dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratând pe cineva mai puțin favorabil din cauza unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de persoana sa.

49. Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis, Colegiul director constată că, în prezenta speță, nu există raport de cauzalitate între criteriile invocate de petentă și faptă, conform art. 2, alin.(1) din OG nr. 137/2000. Nu este relevantă situația în care partea reclamată manifestă o atitudine discriminatorie la adresa petentei pentru a se dovedi că există legătură între măsurile luate de instituție și apartenența acesteia la o anumită etnie, religie sau cu privire la naționalitatea petentei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, întrucât nu există legătură de cauzalitate între criteriile invocate și faptă, conform art. 2 alin.(1) din OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, lipsă legătură de cauzalitate.
2. Se va comunica o copie a hotărârii părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări:

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 12.12.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.